

галом чинне законодавство України не містить визначення поняття таких послуг. В науковій літературі існують дві протилежні думки щодо цього. Одні вважають, що консультування – це навчання і допомога порадами, а консалтинг – допомога у вирішенні проблем замовника" [7, с. 6], а інші роблять висновок про тотожність цих понять [8, с. 26]. Як на наш погляд, не існує різниці між консультаційними та консалтинговими послугами, оскільки ці слова є синонімами і походять від (англ. consulting – консультування) – діяльність фірм із надання консультаційних послуг підприємствам, організаціям, фізичним особам із широкого кола питань економіки та права [9, с. 447].

Якщо, звернутися до поняття аудиторської діяльності, то аудиторською діяльністю визнається підприємницька діяльність, яка включає в себе організаційне і методичне забезпечення аудиту, практичне виконання аудиторських перевірок (аудит) та надання інших аудиторських послуг (ст. 3 Закону України "Про аудиторську діяльність"). Отже, адвокат надає допомогу, а аудит послугу.

Підводячи підсумки, можна зробити наступні висновки:

1. договірне правовідношення щодо надання правових послуг відрізняється від інших подібних зобов'язань рядом особливостей;
2. законодавство України розрізняє два види правових послуг: юридичні послуги та адвокатські послуги (допомога);
3. надання довідок з правових питань можна визначити, як один із видів інформаційних послуг;
4. результатом надання представницьких послуг можуть бути не правові наслідки, а тільки фактичні дії, зокрема, отримання інформації від акціонерного товариства, передача речі, отримання заробітної плати тощо.

Література

1. Богославец В.М. Договори про надання правових послуг : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 "Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право" / В.М. Богославец – К., 2008. – 19 с.
2. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 07.10.2010 р. № 2591-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України. Законодавство України. – [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2591-17>.
3. Про соціальні послуги: Закон України від 19.06.2003 р. № 966-

IV // Офіційний сайт Верховної Ради України. Законодавство України. – [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/966-15>.

4. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. № 5076-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України. Законодавство України. – [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.

5. Про адвокатську діяльність та адвокатуру в РФ: Закон РФ від 31.06.2002 р. № 63-ФЗ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.fparf.ru/federal/fz_ob_advokature.htm.

6. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII // Офіційний сайт Верховної Ради України. Законодавство України. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

7. Коростельов В.А. Управлінське консультування: [навч. посіб.] / Коростельов В.А. – К.: МАУП, 2003. – 104 с. Бібліогр. С. 102.

8. Шаркова Г.Ю. Договір консалтингу: дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.03 / Шаркова Г.Ю. – К., 2011. – 220 с.

9. Енциклопедія цивільного права України / Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України; відп. ред. Я.М. Шевченко. – К.: Ін Юре, 2009. – 952 с.

УДК 346.9

Шуба Б.В.,
к.ю.н., докторант,
Міжрегіональна академія управління персоналом, м.Київ

ЩОДО СТРУКТУРИЗАЦІЇ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОРПОРАТИВНИХ ВІДНОСИН

Під корпоративними відносинами слід розуміти взаємовідносини між менеджерами господарського товариства і його власниками (акціонерами/інвесторами) з питань забезпечення ефективної діяльності товариства і захисту інтересів власників, а також інших заінтересованих осіб (кредиторів, партнерів, клієнтів, персоналу товариства, влади тощо).

Зараз в економічно розвинутих країнах уже чітко визначені основні засади правового регулювання корпоративних відносин між їх головними учасниками.

Сукупність відповідних нормативно-правових актів, що регулюють зазначені відносини можна позначити як їх правове забезпечення і запропонувати чотирьохрівневу модель цього забезпечення.

Перший рівень складають кодифіковані законодавчі акти – кодекси і закони. Це Господарський кодекс, Цивільний кодекс, Закони України "Про господарські товариства", "Про акціонерні товариства", Закони України "Про цінні папери та фондовий ринок" від 10 грудня 1997 р. N 710/97-ВР; "Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні" від 15 травня 2003 р. N 755-IV; "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців"; "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення підсудності справ з питань приватизації та з корпоративних спорів" від 15 грудня 2006 р. N 483-V, та ін. Кожен з зазначених положень має окремі напрямки регулювання діяльності корпоративних товариств, хоча, деякі з них в певній мірі є дубльованими. Другий рівень правового забезпечення корпоративних відносин ідентифікується комплексом указів Президента України, постанов і розпоряджень уряду, третій – відомчими актами міністерств і відомств, а четвертий – локальними нормативно-правовими актами, що приймаються органами управління корпорацією.

Стосовно другого і третього рівня правового забезпечення корпоративних відносин, то до відповідних актів відносяться Указ Президента України "Про невідкладні заходи щодо прискорення приватизації майна в Україні" щодо максимального скорочення кількості закріплених у державній власності акцій і обмеження передачі державних корпоративних прав в управління міністерствам та іншим органам виконавчої влади. постанова Кабінету Міністрів України від 15.05.2000 р. N 791 "Про управління державними корпоративними правами", Порядок проведення конкурсу з визначення уповноваженої особи на виконання функцій з управління державними корпоративними правами та ін. Важлива роль належить Положенню про розкриття інформації емітентами цінних паперів, затверджену рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 19 грудня 2006 року №1591, що деталізує порядок розкриття інформації акціонерних товариств (АТ), передбачений Законом України "Про цінні папери та фондовий ринок".

Четвертий рівень правового забезпечення корпоративних відносин становлять локальні організаційно-розпорядчі та нормативно-методичні документи (статут, установча документація, положення "Про Загальні збори акціонерів", "Про Наглядову раду", "Про правління", "Про Комі-

тет з аудиту Наглядової ради", "Про Раду з регіонального розвитку", інші правові акти). До останніх належить Кодекс (принципи) корпоративного управління АТ.

Завдання вдосконалення правового забезпечення корпоративних відносин полягатиме у забезпеченні повноти їх правового регулювання, несутеречливості правових норм, відсутність їх дублювання тощо, а також імплементації відповідних норм, що діють у розвинутих країнах, де корпоративізація досягла широкого розвитку, приведення вітчизняних правових актів до європейських, міжнародних стандартів.

УДК 343.11(477)

Юлдашев С.О.,
к.ю.н., доцент кафедри правових дисциплін,
Херсонський економічно-правовий інститут, м. Херсон

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВРЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ СПОРІВ

Як зазначалося в Концепції вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів [1], українські суди ще не стали дієвим інститутом захисту прав людини, рівень довіри до них з боку суспільства лишається вкрай низьким. Особливо гострими є проблеми розв'язання спорів, що впливають з економічних відносин.

Одним із шляхів вирішення цих завдань стосовно економічних спорів є застосування так званого альтернативного врегулювання спорів, яке включає в себе як досудові так і судові способи вирішення спорів, з застосуванням арбітражних методів або процедур медіації.

Надзвичайно корисний в цьому плані досвід зарубіжних країн. Під альтернативним врегулюванням спорів в більшості країн розуміють сукупність процедур, що сприяють досудовому позасудовому або судовому (із застосуванням спеціальних процедур) розв'язанню конфліктів. В англомовній практиці таке врегулювання позначається оборотом "Alternative dispute resolution" (аббревіатура – ADR). В Австралії вживається також категорія "external dispute resolution". Незважаючи на певний опір, альтернативні методи врегулювання спорів в останні роки отримали широке визнання як серед широкої громадськості, так і серед юристів в США, Європі, Австралії і починають проникати в правозасто-